

Andornaktálya-Maklár-Nagytálya
Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Társulás
szakmai beszámolója 2021. évről

Tisztelt Polgármester Úr!

Tisztelt Képviselő-testület!

A szolgálat működésének célja, nyújtott szolgáltatások

Andornaktálya-Maklár-Nagytálya Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Társulás célja, hogy a hatályos szociális és gyermekvédelmi törvények, valamint végrehajtási rendeleteik, továbbá a fenntartó önkormányzatok rendeleteinek megfelelően ellássa a településen élők körében a szociális, illetve gyermekvédelmi feladatokat.

A szakmai feladatok meghatározásában két törvény rendelkezései irányadóak. A családsegítő szolgáltatás esetében az 1993. évi III. tv. 64.§-a, a gyermekjóléti szolgáltatás esetében az 1997. évi XXXI. tv. 39-40 §-a.

A **családsegítés** a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára nyújt komplex szolgáltatást. Elsődleges feladatai közé tartozik a krízishelyzetekhez vezető okok megelőzése, a már kialakult krízishelyzet megszüntetése, valamint a családsegítőhöz segítségért fordulóknak életvezetési képességnek megőrzése.

Családsegítés keretében az alábbi szolgáltatásokat biztosítjuk:

- a.) szociális, életvezetési, mentálhigiénés, jogi, pszichológiai tanácsadást, illetve az ezekhez való hozzájutást,
- b.) az anyagi nehézségekkel küzdők számára a pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését és igénylését,
- c.) különböző pénzbeli támogatások és ellátások ügyintézését, mint pl. nyugdíj, családtámogatások stb.,
- d.) családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését, ami gondozási terv alapján folytatott többszöri találkozást és munkát jelent,
- e.) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, a lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosokkal élő, a szenvedélybetegek, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f.) adományok gyűjtését és a rászorulókhöz eljuttatását.

A **gyermekjóléti szolgáltatás** olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek

testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Fenti feladatokat szolgálatunk szociális segítő munkával, valamint szolgáltatási és szervezési tevékenységgel látja el.

Szociális segítőmunka

A szociális segítőmunka a már kialakult veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló segítő folyamat, mely során a családsegítő az igénybe vevő problémájának megoldása érdekében feltérképezi és mozgósítja, majd koordinálja az ügyfél és környezete erőforrásait, valamint azokat a szolgáltatásokat (szolgáltatókat) amelyek bevonhatók a célok elérésébe. Mindez a családokban felmerülő összes szociális probléma egységes szemléletben történő vizsgálatát követeli meg. Egy családot egy családsegítő gondoz, akinek a család minden tagjával kapcsolatos nehézségekre, problémákra rálátása van, így komplex segítő tevékenységet képes folytatni.

Adatok, elemzés

2021-ban a családsegítő és gyermekjóléti szolgálatnál Andornaktályán 54 fő fordult meg. Közülük 16 fő esetében együttműködési megállapodás keretében történt családsegítés, vagyis az ő problémájuk megoldása intenzív családsegítő munkát igényelt.

1. táblázat- Együttműködési megállapodással rendelkezők

nem, kor	0-2	3-5	6-13	14-17	18-24	25-34	35-49	50-62	62 felett	összesen
férfi			3	1			2	1	3	10
nő		1	3	2						6
összesen		1	6	3			2	1	3	16

A többi ügyfelünket egyszeri alkalommal történő tájékoztatással, segítségnyújtással segítettük, pl. nyugdíj ügyintézésben, álláskeresésben, vagy különféle szolgáltatásokhoz: nevelési tanácsadóba, ingyenes jogsegítő szolgálathoz, pszichológushoz, mediátorhoz stb. közvetítettük.

Hozott problémák

A hozott problémák esetében a táblázat a halmozott adatokat tartalmazza, tehát minden olyan probléma megjelenik, amelyik az ügyfelekkel való munka során feltárássra kerül.

2. táblázat- Ügyfelek által hozott problémák (halmozott adat)

Életviteli	10
Családi-kapcsolati konfliktus	54
Gyermeknevelési	21
Magatartászavar, teljesítményzavar	3
Fogyatékoság	-
Lelki-mentális	32

Egyéb egészségügyi probléma	2
Foglalkoztatással kapcsolatos	2
Anyagi (megélhetés, lakhatás)	24
Ügyintézésrel kapcsolatos	67
Információkérés	59
Összesen	263

Ahogy az utóbbi években, így a tavalyi évben is kiugróan magas számban foglalkoztunk **családi-kapcsolati konfliktusokkal**, melyek többsége sajnos olyan súlyosságú volt, hogy szükség volt **hatósági eljárást** kezdeményeznie szolgálatunknak.

Sok ügyfelünk kért **információt**, illetve **segítséget ügyintézéséhez**.

Lelki-mentális problémák felnőtt ügyfeleinknél elsősorban a rossz élethelyzetük miatt jellemző, kiskorú ügyfeleinknél az iskolai vagy családi konfliktusok feldolgozása ütközik nehézségekbe.

2021-ban 21 esetben tártunk fel **gyermeknevelési problémát**. Ebből 6 esetben volt szükség a gyermekkel is foglalkozni együttműködési megállapodás keretében, amikor szakember segítségét is igénybe kellett vennünk. A többi esetben elegendő volt a szülők számára **nevelési tanácsokat** adni, annak érdekében, hogy a probléma megoldódjon. Általánosságban elmondható, hogy a szülők helytelenül viszonyulnak gyermekeik viselkedési problémáikhoz, illetőleg többségük nem rendelkezik olyan eszközökkel, amellyel hatékonyan kezelhetné a gyermekeivel kapcsolatosan felmerülő problémákat.

Magatartás és/vagy teljesítményzavart 3 kiskorú esetében regisztráltunk, közülük 1 gyermek már rendelkezett tanulási zavarokkal kapcsolatos szakértői véleménnyel. Szinte minden esetben a közoktatási intézmények jelzik, hogyha ilyen zavart tapasztalnak és azon kiskorúak esetében, akiknek nincs szakértői véleményük, a mi segítségünket kérik a probléma pontosabb feltérképezésében. Ezeknek a gyerekeknek sajnos mindegyike beilleszkedési zavarral is küzd, hiszen tanulmányi problémáik és magatartási zavarai miatt sokszor kerülnek konfliktusos helyzetbe mind kortársaikkal, mind tanáraikkal.

Szolgálatunk látáskörében 2021-ben összesen 5 fő **szenvedélybeteg** ügyfél volt, mindegyikük felnőtt.

Ügyfeleink közül 2-en küzdenek olyan **egészségügyi problémával**, mely kihat mindennapi életvitelükre. Ebbe a kategóriába tartoznak a megváltozott munkaképességű felnőttek.

Válsághelyzetben lévő várandós anyát nem gondoztunk.

Szakmai tevékenységek

3. táblázat - Szakmai tevékenységek (halmozott adat)

Szakmai tevékenységek	Igénybe vevők (halmozott adat)
Segítő beszélgetés	111
Információnyújtás	89
Tanácsadás	70
Ügyintézéshez segítségnyújtás	62
Családlátogatás	40
Közvetítés más szolgáltatáshoz	20
Közvetítés ellátásokhoz	31
Adományközvetítés	219
Esetmegbeszélés, esetkonferencia	25
Összesen	667

A fenti adatokból látszik, hogy a **segítő beszélgetés**, az **információnyújtás**, a **tanácsadás** és az **ügyintézésben való segítségnyújtás** a leginkább jellemző a gondozás során végzett szakmai munkára. Míg az információnyújtás rövid, önmagában álló interakciót jelent az ügyfél és a szakember közt, addig a tanácsadás és a segítő beszélgetés több alkalmas, bizalmon alapuló kapcsolatot jelent.

Jelentős számú a **családlátogatás** tevékenység, amely azt jelenti, hogy ügyfeleinket többször is meglátogatjuk otthonukban.

Az **esetmegbeszélés**, valamint az **esetkonferencia** kiváló módja annak, hogy az érintettek egy időben összeülve ugyanazt a problémát megismerjék és összehangolt választ tudjanak adni rá.

A járási központokban elérhető **speciális szolgáltatásokba**: mint mediáció, családterápia, párterápia több családot is továbbirányítunk.

Szolgáltatásaink között az **adományozást** is kiemelten fontosnak tartjuk a rászoruló családok számára. Tavalyi év során több alkalommal juttatunk el számukra nem csupán élelmiszereket (Élelmiszerbankon keresztül), hanem játékokat, ruhaneműket és egyéb használati tárgyakat is.

Hatósági intézkedés

A 2016. január 1-jén hatályba lépett törvényi változások, valamint a család- és gyermekjóléti központok létrejöttével a hatósági intézkedésekhez (védelembe vétel, családba fogadás, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel, utógondozás) kapcsolódó tevékenységek megszervezését, koordinálását már nem a gyermekjóléti szolgálat munkatársa végzi, hanem a járás székhelyén működő központok **esetmenedzserei** látják el.

Gyermekekre vonatkozó gondozásnál, ha a szolgálatnál önkéntesen vállalt segítő tevékenység a szülő vagy a gyermek együttműködésének hiányában nem vezet eredményre, a veszélyeztetettséget nem lehet megszüntetni, de a gyermek nevelkedése a családon belül még biztosítható, akkor a szolgálat családsegítője jelzéssel él a járási családsegítő- és gyermekjóléti központ felé. A jelzést követően a gyermek ügyében érintett szakemberek, a szülők és a központ esetmenedzsere **esetkonferencia** keretében átbeszéli a felmerült problémát és közösen döntést hoznak, hogy szükséges-e a gyermek **védelembe vétele**.

Amennyiben a szakemberek szükségesnek látják a védelembe vételt, akkor a központ esetmenedzsere erről megteszi javaslatát a járási gyámhivatal felé. Amennyiben a gyámhatóság indokoltan tartja a védelembe vétel elrendelését, akkor az esetmenedzser gondozási-nevelési tervet készít, melyben feladatokat határoz meg mind a szakembereknek, mind a szülőknek, mind a gyerekeknek, annak érdekében, hogy a hatósági intézkedést szükségessé tevő probléma mihamarabb megoldódjon. Ezt követően koordinálja, felügyeli a segítő folyamatot. A szolgálat családsegítője ez esetben részfeladatokat lát el, melyről beszámol az esetmenedzser számára.

2021-ban Andornaktályán 3 gyermek ügyében indult ilyen jellegű hatósági intézkedés és egy esetében sor is került rá.

Kiskorú családból történő kiemelésére 2021-ben sem került sor.

Szervezés

A szolgálatnak továbbra is feladata a **veszélyeztetettséget észlelő- és jelző rendszer működtetése**, mely feladat során figyelemmel kísérik a településen élő családok, személyek életkörülményeit, szociális helyzetét, gyermekjóléti- és szociális ellátások, illetve szolgáltatások iránti szükségletét.

Munkánk hatékonysága nagymértékben függ a jelzőrendszeri tagok együttműködési készségétől. 2021-ben Andornaktályán 37 alkalommal érkezett jelzés szolgálatunkhoz régi és új esetekben egyaránt.

4. táblázat – A jelzőrendszer által küldött jelzések

Jelzőrendszeri tag	Jelzések száma
Egészségügy	9
Szociális szolgáltatók	19
Köznevelési intézmény	4
Rendőrség	1
Önkormányzat	4
Állampolgár	-
Összesen:	37

A jelzőrendszeri tagokkal való együttműködés eredményeként 2021-ben 6 alkalommal valósult meg **szakmaközi megbeszélés** és egy esetben **éves szakmai tanácskozást** tartottunk, melynek

eredményeként elkészült az **éves jelzőrendszeri intézkedési terv** Andornaktályára vonatkozólag.

Programok megvalósulása

Szabadidős programok szervezésében, közvetítésében, illetve lebonyolításukban való részvételünk 2021-ben a járványhelyzet miatt sajnos csak részben valósulhatott meg.

Szakmai ellenőrzése szolgálatunknak 2021-ben nem volt.

Bűnmegelőzési program Andornaktálya településen nincs. Gyermekkorú vagy fiatalos bűnelkövetőről tavalyi évben nem kaptunk jelzést.

Jövőre vonatkozó tervek

A **Vöröskereszttel** szeretnénk fenntartani továbbra is a jó kapcsolatot, minél több önkéntes bevonásával bővíteni a taglétszámot.

A **Magyar Élelmiszerbank** információt gyűjt az országunkban felhalmozódó élelmiszerfeleslegekről, akkumulálja, majd - többek között szolgálatunkon keresztül is - eljuttatja az arra rászorulókhhoz, mellyel elősegíti a szegénység, az éhezés és az alultápláltság csökkenését. Az Élelmiszerbank rendkívül fontos partner számunkra, amellyel a jövőben is mindenképp folytatni szeretnénk együttműködésünket.

Egyéb adományok (bútor, ruha, játék, könyvek, használati eszközök) gyűjtését, osztását továbbra is vállaljuk.

Andornaktálya, 2022. február 21.

Ipacs Éva
családsegítő

Brassóné Koncz Zsuzsanna
családsegítő